

LEIKKAUKSEEN VALMISTAUTUMINEN

Ruokinta ennen leikkausta

Lemmikin tulee paastota vähintään 4 tuntia ennen leikkausta. Nettisivuiltamme löydät tarkempaa tietoa tarvittavan paaston pituudesta, ja myös henkilökuntamme antaa potilaskohtaiset ohjeistukset paastottamiseen liittyen. Vettä saa olla tarjolla. Mikäli leikkausalue on peräaukon läheisyydessä, tulee paaston olla huomattavasti pidempi; tässä tapauksessa saatte erillisen ohjeistuksen henkilökunnalta. Käyttäkää koirapotilas tarpeillaan aamulla ennen klinikalle tuloa.

Lääkkeiden käytöstä

Lähtökohtaisesti pitkäaikaislääkityksiä ei tarvitse olla antamatta leikkausaamuna. Mikäli potilaalla on pitkäaikaislääkityksiä, sovitaan kuitenkin aina erikseen niiden antamisesta leikkauspäivän aamuna. Tämä on erityisen tärkeää, mikäli potilaalla on sydänlääkitys, umpieritysrauhasen sairaus (esim. lisämunuaiskuoren tai kilpirauhasen liika- tai vajaatoiminta, diabetes) tai muu merkittävä yleissairaus (esim. munuaisten tai maksan vajaatoiminta). Tulehduskipulääkkeitä ei lähtökohtaisesti anneta toimenpideaamuna.

Hygienia

Ennen leikkausta on hyvä huolehtia eläimen puhtaudesta. Mikäli turkki tai iho on likainen, peskää lemmikki 2-3 päivää ennen leikkausta. Käyttäkää tuttua pesuainetta, jotta mahdollisilta ihoreaktioilta vältytään.

Normaalista poikkeavat oireet

Mikäli eläimellänne ilmenee normaalista poikkeavia oireita, esimerkiksi ripulia, oksentelua, ihotulehdus, tiheää virtsaamista tai kuumetta, tai normaalifysiologiaan liittyviä muutoksia (esim. juoksu/kiima alkaa, valeraskaus), voivat nämä vaikuttaa leikkauksen toteuttamiseen. Pyydämme teitä ottamaan yhteyttä heti klinikalle, jotta voimme varmistua eläimellenne turvallisimmasta leikkauksen toteuttamistavasta, tai mahdollisesti siirtää leikkauksen ajankohtaa.

Komplikaatoriskit ja mahdolliset lisäkustannukset

Leikkaustoimenpiteisiin liittyy aina komplikaatoriskejä, jotka ovat tapauskohtaisia riippuen potilaasta ja tehtävästä toimenpiteestä. Lisäkustannuksia voi aiheutua joko potilaasta johtuvista syistä leikkauksen aikana, tai komplikaationa leikkauksen jälkeen toipumisaikana. Omistaja vastaa muodostuvista kustannuksista.

YLEISIÄ OHJEITA LEIKKAUKSEN JÄLKEEN

Leikkauksen jälkeisenä iltana ja yönä lemmikki saattaa olla hieman sekava leikkauksen yhteydessä annetuista lääkityksistä johtuen. Kotona on seurattava, että eläin alkaa virtsata normaalisti leikkausta seuraavaan aamupäivään mennessä. Tämä on erityisen tärkeää, mikäli eläimelle on leikkauksen yhteydessä laitettu epiduraalipuudutus (tästä mainitaan erikseen). Jos potilas ei ole virtsannut leikkausta seuraavaan aamupäivään mennessä, auttakaa potilasta virtsausasentoon pääsemisessä ja painakaa kevyesti vatsaa lantion etupuolelta. Jos tämä ei johda virtsaamiseen, ottakaa yhteyttä klinikalle.

Eläimen lääkitys

Potilaalle on leikkauksen yhteydessä annettu kipulääkkeitä. Mikäli kotiin määrätään kipulääkkeitä, annetaan ne joko klinikalta teille mukaan tai reseptillä apteekista haettavaksi. Eläin voi leikkauksen jälkeisenä yönä olla levoton kipulääkkeistä huolimatta. Joissain tapauksissa myös lääkitys voi aiheuttaa sekavuutta (ääntely, ruokahaluttomuus). Jos sivuvaikutukset ovat häiritsevän voimakkaita, voitte vähentää annosta tai annostuskertoja ohjeiden mukaisesti. Ottakaa yhteyttä klinikalle, mikäli lemmikki vaikuttaa kovin kivuliaalta. Joissakin tapauksissa potilaalle annetaan myös antibioottilääkitys kotiin. On tärkeää, että antibiootti annetaan säännöllisin väliajoin, ja että lääkekuuri syötetään ohjeen mukaisesti loppuun. Mikäli lemmikki oksentaa tai sillä esiintyy ripulia lääkkeenannon jälkeen, otattehan yhteyttä klinikalle.

Leikkaushaavan hoito

Eläin ei saa nuolla tai vaurioittaa leikkaushaavaa. Tämä estetään käyttämällä kauluria haavan parantumiseen tai tikkien poistoon saakka (noin 10–14 päivän ajan). Eläimen silmien ja korvien puhtaudesta huolehditaan kaulurinpitoaikana tarpeen mukaan. Mikäli haavan päällä on liimaside, se tulee poistaa vuorokauden kuluttua leikkauksesta, kuitenkin jo aiemmin mikäli side kastuu tai likaantuu. Poistoa helpottaa liimasiteen kostuttaminen ennen irroitusta. Leikkaushaavaa tarkkaillaan päivittäin. Siisti haava ei vaadi muuta hoitoa. Ensimmäisten päivien aikana haava-alueella voi esiintyä lievää turvotusta ja punoitusta.

Mikäli haava likaantuu, sitä suihkutetaan kerran päivässä muutaman minuutin ajan haalealla vedellä, kuivaus puhtaalla pyyhkeellä tai talouspaperilla painamalla, ei hankaamista. Peräaukon lähellä olevat leikkaushaavat puhdistetaan ulostamisen jälkeen. Puhdistuksen voi tehdä suihkuttamalla aluetta vesijohtovedellä tai puhdistamalla Betadine-laimennoksella (1:10 Betadine-paikallisantisepiliuos:vesijohtovesi). Jos haava huomattavasti turpoaa, punoittaa, kuumottaa, alkaa erittää, on arka tai lemmikin yleistila huononee, otattehan heti yhteyttä klinikalle haavan tarkastamista varten.

Leikkaushaavan paranemisessa kestää noin kaksi viikkoa. Mikäli leikkaushaavassa on poistettavat ihotikit, poistetaan ne 10–14 päivän kuluttua leikkauksesta. Voitte varata ajan tikkienpoistoon noutaessanne potilasta, sähköpostitse tai puhelimitse klinikan ajanvarausnumerosta. Ihonsisäisiä tikkejä ei tarvitse poistaa.

Leikkauspotilaan ruokavalio

Terve leikkauspotilas voi noudattaa normaalia ruokavaliotaan.

Ruoansulatuskanavaleikkausten jälkeen tulee antaa pieniä ruoka-annoksia helposti sulavaa ruokaa (esim. RoyalCanin Gastro-Intestinal) useita kertoja päivässä. Mikäli ruokahalu on huono, voidaan lemmikille antaa toipilasruokaa (esim. Royal Canin Recovery) tai lisäravinteita, kuten esimerkiksi Nutriplus-geeliä. Joissakin tapauksissa suositellaan leikkauksen jälkeen annettavaksi erikoisruokavaliota. Mikäli lemmikki kieltäytyy syömästä ja juomasta, tai ulostamisen kanssa ilmenee ongelmia, otattehan yhteyttä klinikalle.

Sterilisaation sekä kastraation jälkeen eläimen aineenvaihdunta hidastuu, mikä johtaa helposti painon nousuun. Kiinnittäkää painonhallintaan huomiota, ja keventäkää tarvittaessa ruokavaliota tai siirtykää leikatuille eläimille tarkoitettuun dieettiruokaan (esim. Royal Canin Neutered kissalle tai koiralle).

Liikkuminen ja liikunta

Koska potilaan liikkuminen ja tasapaino eivät välttämättä ole täysin normaaleja heti toimenpiteen jälkeen, leikkauspäivän iltana tulee välttää liikkumista ja ruokkimista liukkailla pinnoilla (esim. parketti- ja kaakelilattiat) tai pöydällä. Kissojen kanssa estetään hyppiminen ja kiipeily, kunnes potilaan liikkuminen ja yleistila sen sallii. Leikkauksen jälkeen vältetään voimakkaita ja nopeita liikkeitä (esim. autoon, sängylle tai sohvalle hyppäämistä) noin kahden viikon ajan tai tapauskohtaisesti. Eläintä ulkoilutetaan taluttimessa lyhyesti tarpeiden teon ajan (ei juoksemista tai riehumista). Tämän jälkeen voidaan palata asteittain liikunnan määrää lisäämällä normaaliin liikuntaan.

Kissapotilas suositellaan pidettävän koko toipilasajan sisätiloissa. Jos kissa on tottunut pääsemään ulos, eikä sopeudu olemaan vain sisällä, tulee ulkoilun tapahtua valjaissa samoin rajoituksin kuin koirilla. Joissakin tapauksissa voi olla suositeltavaa pitää eläin erillään muista eläimistä ainakin ensimmäisinä päivinä leikkauksen jälkeen. Rauhallinen ja turvallinen ympäristö edistää leikkauksesta toipumista.